A BIZOTTSÁG (EU) 2019/293 HATÁROZATA

(2018. november 8.)

az SA.43785 (2018/C) (korábbi 2015/PN, korábbi 2018/NN) számú, Románia által a Complexul Energetic Hunedoara szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásról

(az értesítés a C(2018) 7308. számú dokumentummal történt)

(Csak a román nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket a fent említett rendelkezéseknek megfelelően ([1]),

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) 2018. március 12-én kelt levelében a Bizottság tájékoztatta Romániát, hogy a Complexul Energetic Hunedoara S. A. (a továbbiakban: CE Hunedoara) javára nyújtott szerkezetátalakítási támogatással kapcsolatban az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról határozott (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat). Az eljárás megindításáról szóló határozat meghozatalára a Bizottság és Románia között a CE Hunedoara, illetve jogelődjei javára nyújtott, az eljárás megindításáról szóló határozatban, valamint az alábbi 2.1. szakaszban részletesebben ismertetett állami támogatással kapcsolatban történt értesítéseket és kapcsolatfelvételt követően került sor.

(2) Az eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ([2]). A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket.

(3) 2018. május 15-én kelt levelében Románia benyújtotta az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeit. A Bizottsághoz nem érkezett észrevétel az érdekelt felektől. A 2018. május 15-én kapott észrevételek mellett a Bizottság 2018. július 31-én videokonferenciát is tartott a román hatóságokkal.

2. A TÁMOGATÁS RÉSZLETES LEÍRÁSA

2.1. A CE Hunedoarával kapcsolatos korábbi határozatok

(4) 2012. február 22-én a Bizottság úgy határozott, hogy nem emel kifogást a Petroșani Nemzeti Kőszénbánya által hasznosított hét szánbányából három bezárásával kapcsolatban tervezett, összesen 1,169 millió RON (kb. 251,3 millió EUR) összegű támogatás ellen ([3]) (a továbbiakban: a szénbányáknak nyújtott első támogatásról szóló határozat). A határozatban a Bizottság megállapította, hogy a tervezett támogatás összeegyeztethető a 2010/787/EU tanácsi határozat ([4]) (a továbbiakban: a szénbányáknak nyújtott támogatásról szóló tanácsi határozat) értelmében.

(5) 2015. április 20-án a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a CE Hunedoarába 2012-ben beolvadt két villamosenergia-termelő vállalat, az Electrocentrale Paroșeni és az Electrocentrale Deva 2009 és 2011 között a belső piaccal összeegyeztethetetlen működési állami támogatásban részesült. Az említett határozatban ([5]) (a továbbiakban: az

([1]) HL C 158., 2018.5.4., 47. o.
([2]) Vö. az 1. lábjegyzettel.
([3]) HL C 23., 2013.1.25., 3 o..
([4]) A Tanács 2010/787/EU határozata (2010. december 10.) a belső piaccal a versenyképtelen szénbányák bezárását elősegítő állami támogatásról (HL L 336., 2010.12.21., 24. o.).
([5]) A Bizottság (EU) 2015/1877 határozata (2015. április 20.) a romániai S.C. Hidroelectrica S.A.-val szemben az S.C. Termoelectrica S.A. és az S.C. Electrocentrale Deva S.A. által alkalmazott tarifákról – SA.33475 (12/C) (HL L 275., 2015.10.20., 46. o., (117)–(124) preambulumbekezdés).

összeegyeztethetetlen állami támogatásról szóló határozat) a Bizottság felszólította Romániát, hogy a támogatást és annak kamatait a két villamosenergia-termelő vállalat jogutódával, a CE Hunedoarával fizettesse vissza, ha a kedvezményezettek nem fizetnének. A román hatóságok 2015. június 10-i tájékoztatása szerint a CE Hunedoara átutalta a Román Energiaügyi Minisztérium részére a visszafizetendő összegnek és a visszafizettetési kamatnak megfelelő 34 785 015,45 RON (kb. 7,48 millió EUR) összeget, és ezzel végrehajtotta a visszafizettetési határozatot.

(6) 2015. április 21-én a Bizottság úgy határozott, hogy nem emel kifogást a CE Hunedoara javára legfeljebb 167 millió RON (kb. 37,7 millió EUR) ([6]) összegű célzott hitelek formájában nyújtani tervezett állami támogatás ellen (a továbbiakban: a megmentési támogatásról szóló határozat) ([7]). A határozatban a Bizottság megállapította, hogy a hitelek a CE Hunedoara javára nyújtott megmentési támogatásnak minősülnek, és kijelentette, hogy a támogatás – Románia kötelezettségvállalásait figyelembe véve, lásd az alábbi (120) és (123) preambulumbekezdést – összeegyeztethető a belső piaccal a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról szóló iránymutatás (a továbbiakban: a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás) ([8]) értelmében.

(7) Hat hónappal a megmentési támogatásról szóló határozatot követően, 2015. október 21-én Románia a CE Hunedoara szerkezetátalakítására vonatkozó tervet továbbított (a továbbiakban: az első szerkezetátalakítási terv) ([9]). Románia célja az volt, hogy meghosszabbítsa a megmentési támogatásról szóló határozatban foglalt megmentési hitel törlesztési időtartamát, továbbá szerkezetátalakítási támogatást nyújtson a CE Hunedoara részére az első szerkezetátalakítási terv szerinti költségek finanszírozásához. 2015. december 3-án továbbított levelében Románia közölte, hogy négy héttel később információkat kíván nyújtani a szerkezetátalakítási támogatással kapcsolatban. Másnap a Bizottság igazgatási hatáskörében megindította a CE Hunedoara javára nyújtott szerkezetátalakítási támogatásra vonatkozó SA.43785 (2015/PN) számú ügyet.

(8) 2016. január 8-án Románia előzetesen bejelentette, hogy szerkezetátalakítási támogatást kíván nyújtani a CE Hunedoara javára az első szerkezetátalakítási tervhez képest módosított új szerkezetátalakítási terv (a továbbiakban: a módosított szerkezetátalakítási terv) alapján, és benyújtotta az ezt alátámasztó további információkat, amelyeket 2016. január 11-én kiegészített. 2016. január 12-én találkozóra került sor a román hatóságokkal a benyújtott információkkal kapcsolatban.

(9) 2016. január 15-én Románia azt a tájékoztatást kapta, hogy a hivatalos bejelentés előtt érdemes lenne jelentős mértékben módosítania a tervezett szerkezetátalakítási támogatást és az első szerkezetátalakítási tervet. Románia ezt követően nem nyújtott be új szerkezetátalakítási tervet.

(10) 2016 januárjában a CE Hunedoara ellen a román jog szerinti fizetésképtelenségi eljárás indult, amelyet azonban később egy nemzeti bíróság megszüntetett.

(11) Ezt követően Románia úgy ítélte meg, hogy bár a CE Hunedoarát végül felszámolják majd, szükséges lenne átmenetileg tovább üzemeltetni a villamosenergia-termelő egységek és a szénbányák közül néhányat, valamint a kapcsolódó szén-előkészítési szolgáltatásokat, ezt pedig az előállítási költségek kompenzációjával támogatnák. Az említett megfontolások, valamint az arra vonatkozó új tervek alapján, hogy a CE Hunedoara esetleges majdani jogutódai annak eszközei egy részét felhasználva folytatnák tevékenységüket, a Bizottság kérésére a román hatóságok információkat nyújtottak be 2016. május 12-én, egy videokonferencia keretében 2016. május 18-án, 2016. augusztus 9-én, 25-én és 29-én, egy találkozó során 2016. október 12-én, valamint 2016. november 9-én, 2017. május 17-én és 2017. szeptember 1-jén. A 2017. május 17-én benyújtott információk tartalmazták többek között a CE Hunedoara felszámolásának ütemtervét is.

(12) 2016. november 24-én a Bizottság egy külön bejelentés alapján úgy határozott, hogy nem emel kifogást az ellen a 447,8 millió RON (kb. 96,2 millió EUR) összegű támogatás ellen, amelyet a román hatóságok a CE Hunedoara javára terveztek nyújtani ahhoz, hogy bezárjon kettőt abból az általa még üzemeltetett négy szénbányából, amelyekre a szénbányáknak nyújtott első támogatásról szóló határozat nem vonatkozott ([10]) (a továbbiakban: a szénbányáknak nyújtott második támogatásról szóló határozat). A határozatban a Bizottság megállapította, hogy a tervezett támogatás összeegyeztethető a belső piaccal a szénbányáknak nyújtott támogatásról szóló tanácsi határozat értelmében.

2.2. **A kedvezményezett: CE Hunedoara**

(13) A CE Hunedoara vertikálisan integrált villamosenergia-termelő vállalat, amelynek központja a Hunyad (Hunedoara) megyei Petrozsény (Petroșani) községben található. Kizárólagos tulajdonosa a román állam. A CE

([6]) Az e határozatban szereplő tájékoztató adatok kiszámításához alkalmazott árfolyam 1 RON = 0,215 EUR (2018. január 31.).
([7]) A Bizottság határozata (2015. április 21.), SA.41318 (2015/N) – Románia – A Complexul Energetic Hunedoara javára nyújtott megmentési támogatás bejelentése (HL C 203., 2015.6.19., 5. o.).
([8]) HL C 249., 2014.7.31., 1. o.
([9]) A tervet a román hatóságokkal 2015. október 23-án tartott találkozón is megvitatták.
([10]) Állami támogatások engedélyezése az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke értelmében – Olyan esetek, amelyekkel kapcsolatban a Bizottság nem emel kifogást (HL C 127., 2017.4.21., 1. o.).

Hunedoara főként a saját szénbányáiban fejtett hazai szén felhasználásával állít elő villamos és hőenergiát a környező városok számára. Két erőműve, a dévai (Deva) ([11]) és a parosenyi (Paroșeni) ([12]) összesen 1 225 MW teljes telepített nominális kapacitással rendelkezik. A CE Hunedoara az ország középső és északnyugati területeinek egyetlen nagy villamosenergia-termelőjeként a Romániában felhasznált villamos energia kb. 4,2 %-át állítja elő. A vállalat mintegy 6 600 főt foglalkoztat, ebből 1 750 munkahely a villamosenergia-termeléshez, 4 700 a bányászati tevékenységekhez kapcsolódik.

(14) A CE Hunedoarát 2012 novemberében hozták létre két, korábban csődbe jutott és mára felszámolt állami tulajdonú vállalat, az Electrocentrale Paroșeni és az Electrocentrale Deva (a továbbiakban: a jogelőd vállalatok) összevonásával. A tervek szerint a Petroșani Nemzeti Kőszénbánya felszámolását követően négy szénbánya folytatta volna a működését, ezek bezárásához nem terveztek támogatást nyújtani a szénbányáknak nyújtott első támogatásról szóló határozat értelmében. A bányák beolvadtak a CE Hunedoarába az Electrocentrale Paroșeni és az Electrocentrale Deva villamosenergia-termelő egységeivel, valamint azok adminisztratív személyzetével és ingatlanaival együtt, mivel a négy bányából származó szenet gyakorlatilag teljes egészében az Electrocentrale Paroșeni és az Electrocentrale Deva használta fel villamos és hőenergia előállításához. Nevezetesen:

— A CE Hunedoara először a jogelőd vállalatok termelőeszközeit és kötelezettségeit vette át. Mivel egyik vállalat sem tudta versenyképes piaci áron értékesíteni a villamos energiát Romániában, 2009–2011 között 22,62 millió RON, illetve 3,65 millió RON (összesen kb. 5,6 millió EUR) összegű összeegyeztethetetlen működési támogatásban részesültek. Az összeegyeztethetetlen állami támogatásról szóló határozatban a Bizottság arra kötelezte Romániát, hogy az említett összeget és annak kamatát a kedvezményezettekkel fennálló gazdasági és jogi folytonosságra tekintettel a CE Hunedoarával fizettesse vissza ([13]).

— Ezt követően, 2013 augusztusában a CE Hunedoara a Petroșani Nemzeti Kőszénbánya hét szénbányájából négyet vett át. 2011-ig a Petroșani Nemzeti Kőszénbánya hét bányát üzemeltetett, ezek közül három a szénbányáknak nyújtott első támogatásról szóló határozat értelmében bezárási támogatásban részesült. A CE Hunedoarába beolvadt négy másik bánya állítólagosan életképes volt. A CE Hunedoara a négy szénbányát és más termelőeszközöket kötelezettségektől mentesen vette át, így nem került hozzá többek között az a mintegy 1,2 milliárd EUR összegű, főként be nem fizetett adókból és járulékokból származó adósságállomány sem, amely az állammal, illetve annak hatóságaival szemben halmozódott fel. A felhalmozott adósságot nem vették figyelembe a négy bánya életképességének értékelésekor. A Bizottság megállapította, hogy Románia az állami támogatási szabályok értelmében szükség esetén köteles bejelenteni az állammal szembeni adósságokkal kapcsolatos állami intézkedéseket. Románia nem jelentette be azt az eljárást ([14]), amelynek során a négy szénbánya adósságmentesen került a CE Hunedoarához.

2.3. **A CE Hunedoara működési és pénzügyi teljesítménye**

2.3.1. *Működési teljesítmény*

(15) A román energiaszabályozó szerint ([15]) a CE Hunedoara nettó villamosenergia-termelése az alábbiak szerint alakult 2013–2015 között:

1. táblázat

A CE Hunedoara által a hálózatba táplált teljes villamosenergia-mennyiség a teljes termék arányában (2013–2015)

Termelő	Felhasznált kapacitás (MW)			Termelt villamos energia összesen (TWh)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
CE Hunedoara	1 110 (6 %)	998 (5 %)	1 063 (5 %)	3 (5 %)	2,7 (4 %)	1,84 (2,9 %)
A piac volumene	18 142 (100 %)	18 448 (100 %)	19 086 (100 %)	55,8 (100 %)	62 (100 %)	62,6 (100 %)

([11]) Üzembe helyezése két ütemben történt, az első 1969–1971, a második 1977–1980 között zajlott; lásd a *GMC Insolvency Consulting* 2016. márciusi jelentésének 37. oldalát – cigmc.ro/files/Raport%20art.%2097.pdf

([12]) Üzembe helyezése két ütemben történt, az első 1956–1959, a második 1962–1964 között zajlott; lásd a https://uzinaparoseni.wordpress.com/ címen nyilvánosan hozzáférhető információkat.

([13]) Az összeegyeztethetetlen állami támogatásról szóló 2015. április 20-i határozat (84), (88)–(90), (98), valamint (117)–(124) preambulumbekezdése. A megmentési támogatásról szóló 2015. április 21-i határozat (13) és (63) preambulumbekezdése.

([14]) A szénbányáknak nyújtott első támogatásról szóló 2012. február 22-i határozat (4)–(10) preambulumbekezdése.

([15]) Az ANRE 2013., 2014. és 2015. évi éves jelentései, elérhetők a következő címen: http://www.anre.ro/en/about-anre/annual-reports-archive Lásd továbbá a Transelectrica adatait az egyes bekapcsolható egységek teljes és rendelkezésre álló telepített termelőkapacitásáról elsődleges energiaforrás szerinti bontásban, amelyek a következő címen érhetők el: http://transelectrica.ro/web/tel/productie

(16) Romániában a villamos energiát különféle típusú erőművek állítják elő, amelyek termelési költségei eltérők. 2012 júliusa óta a villamos energia nagykereskedelme szabályozott piaci keretek között, vagyis a román áramtőzsde (a továbbiakban: az OPCOM) azonnali és határidős piacain zajlik.

(17) Egy erőmű működésével összefüggésben fontos szempont a másnapi piaci ár és az adott erőműben zajló villamosenergia-termelés határköltségeinek összevetése. Hőerőművek esetében a fő határköltségeket a tüzelőanyagok, a CO_2-kibocsátási egységek, valamint a működés határköltségei adják.

(18) A CE Hunedoara átlagos előállítási költsége 2013-ban 274,27 RON/MWh (kb. 59 EUR/MWh), 2014-ben 310,19 RON/MWh (kb. 67 EUR/MWh), 2015-ben 358,90 RON/MWh (kb. 77 EUR/MWh) volt. Ezenkívül a tüzelőanyagként felhasznált kőszén CE Hunedoarán belüli átlagos kitermelési költsége mintegy 126 RON/MWh (kb. 27 EUR/MWh), volt, szemben a kőszén nagyjából 40 RON/MWh (kb. 9 EUR/MWh) piaci árával. ([16])

(19) Ugyanakkor a villamos energia teljes évre vetített súlyozott átlagára az OPCOM másnapi piacán 2013-ban 165,06 RON/MWh (kb. 35 EUR/MWh), 2014-ben 158,93 RON/MWh (kb. 34 EUR/MWh), 2015-ben 166,35 RON/MWh (kb. 36 EUR/MWh) volt. Ezenkívül az OPCOM bilaterális központosított piacán a villamos energia éves átlagára 2013 és 2015 között 182,94 RON/MWh (kb. 39 EUR/MWh) és 162,41 RON/MWh (kb. 35 EUR/MWh) között változott. ([17]) Vagyis 2013 és 2015 között, a szóban forgó hitelek nyújtásának időpontjában a CE Hunedoara átlagos előállítási költségei 66-116 %-kal voltak magasabbak a villamos energia másnapi piacán alkalmazott áraknál, és 50-121 %-kal haladták meg a román áramtőzsde bilaterális központosított piacának árait.

(20) Megállapítható, hogy ilyen piaci árak mellett a CE Hunedoara működése nem lehetett tartósan jövedelmező, mivel a másnapi és a határidős árak egyaránt alacsonyabbak voltak a CE Hunedoara előállítási költségeinél. A villamos energia versenypiacán elvárható, hogy az előállított energia a határköltségeinél magasabb áron, nyereséggel legyen értékesíthető. Nyilvánvaló azonban, hogy a CE Hunedoara a létrehozásától kezdve ezt csak ritkán tudta megvalósítani, amit az is bizonyít, hogy képtelen volt elegendő forrást elkülöníteni a működési bevételéből a 2014-ben és 2015-ben szükséges CO_2-kibocsátási egységek megvásárlásához. A széntüzelésű erőművek általában alapterhelés mellett 70 %-os vagy azt meghaladó kapacitáskihasználtsággal működnek ([18]). Az 1. táblázat villamosenergia-termelési adataiból azonban látható, hogy a CE Hunedoara kapacitáskihasználtsága 2013-ban és 2014-ben 30,8 %-os volt, majd 2015-ben 20 % alá esett. Ez azzal magyarázható, hogy a szénbányákból, valamint a 2012 novemberében a CE Hunedoarába beolvadt két erőműből álló termelőeszközök ugyanazok voltak, mint amelyeket előzőleg a csődbe jutott jogelőd vállalatok üzemeltettek, és azokban nem került sor az előállítási költségek csökkentését célzó jelentősebb termelési vagy technológiai fejlesztésre. Ennek eredményeképpen a CE Hunedoara 2013-ban 199,22 RON/MWh (kb. 43 EUR/MWh), 2014-ben 167,68 RON/MWh (kb. 36 EUR/MWh), 2015-ben 181,52 RON/MWh (kb. 39 EUR/MWh) átlagáron értékesítette a megtermelt energiát ([19]), így jogelődeihez hasonlóan nem volt képes olyan mértékű nyereséget elérni, amely elegendő lett volna ahhoz, hogy egyidejűleg fedezze működési költségeit és adósságát, ezen belül az állami szervezetekkel szembeni adósságát (lásd a 2. táblázatot).

2.3.2. *Pénzügyi teljesítmény*

(21) Az alábbi 2. táblázatból látható, hogy 2012-ben, működése első évében a CE Hunedoara 37,9 millió RON (kb. 8,1 millió EUR) összegű nettó eredményt ért el. 2013-tól, a négy szénbánya és az ahhoz kapcsolódó szénelőkészítő egység átvételének évétől azonban a CE Hunedoara egyre nagyobb – 2013-ban 147,6 millió RON (31,7 millió EUR), 2014-ben 352,3 millió RON (76 millió EUR) összegű – veszteséget termelt, ugyanakkor a működési bevétel, a tőkearányos adósság, valamint a likviditás pénzügyi mutatói is romlottak. 2015 végére a CE Hunedoara –1 082,6 millió RON (–232,7 millió EUR) összegű negatív saját tőkével rendelkezett. 2017 végére a negatív saját tőke e kétszeresére nőtt, és elérte a –2 842,7 millió RON (–611,18 millió EUR) összeget. 2013-tól a működési eredmény is negatív volt, és a vállalatnak nem volt szabad pénzeszköze ahhoz, hogy törlessze pénzügyi tartozásait – ehhez járult még az állami nem kereskedelmi szervekkel, például az adóhatóságokkal szembeni adósságállomány is.

([16]) A CE Hunedoara igazgatótanácsa által kiadott jelentések a 2013., 2014. és 2015. évről, elérhetők a következő címen: http://www.cenhd.ro/index.php/situatii-financiare/

([17]) Az OPCOM 2013., 2014. és 2015. évi éves jelentései, elérhetők a következő címen: https://www.opcom.ro/compania/compania.php?lang=ro&id=6

([18]) Lásd például az SA.38760 (2016/C) ügyben hozott határozatban foglalt, a kapacitáskihasználtsági adatokat (HL C 46., 2016.2.5., 19. o.).

([19]) http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2013/Raportul%20administratorilor%20-%202013.pdf, 3. o.
http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2014/Raportul%20administratorilor%20-%202014.pdf, 3. o.
http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2015/Raportul%20administratorilor%20-%202015.pdf, 11. o.

2. táblázat

A CE Hunedoara pénzügyi eredményei (2012–2017)

millió RON	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bevételek összesen	249,4	1 061,1	691,5	574,74	448,4	568,7
Működési eredmény (EBITDA)	20,2	– 167,1	– 341,7	– 1 647,6	– 838,2	– 744,6
Nettó eredmény	37,9	– 147,6	– 352,3	– 1 661,6	– 858,4	– 768,8
Részvénytőke	203,4	349,8	354,5	354,5	354,5	354,5
Saját tőke	678,7	980,1	629,3	– 1 082,6	– 2 071,3	– 2 842,7
Hosszú lejáratú adósság	170,0	269,5	258,7	270,5	245,4	237,4
Egyéb rövid lejáratú tartozás adókkal együtt	72,3	243,2	371,6	726,7	922,2	1 099,1

Forrás: www.cenhd.ro, a nyilvánosan hozzáférhető pénzügyi jelentések szerint (hozzáférés: 2018. június)

(22) Legkésőbb 2015 áprilisára a CE Hunedoara teljesítette azokat a feltételeket, amelyek alapján a román jog szerint kollektív fizetésképtelenségi eljárás indítható vele szemben ([20]). 2016 januárjában a CE Hunedoara átmenetileg fizetésképtelenségi eljárás hatálya alatt állt. 2016 márciusában a CE Hunedoara felszámolóbiztosa a vállalat kötelezettségeivel kapcsolatos információkat tartalmazó jelentést tett közzé, amelyből kiderült, hogy a CE Hunedoarának mintegy 2 360 millió RON (kb. 507,4 millió EUR) összegű tartozása állt fenn különböző állami szervekkel szemben. Ez az összeg magában foglalta többek között az e határozattal érintett hiteleket, a Környezetvédelmi Ügynökség által amiatt kiszabott bírságokat, hogy a vállalat nem rendelkezett az előírt széndioxid-kvótákkal és zöld bizonyítványokkal, valamint az állammal és a társadalombiztosítási költségvetéssel szembeni egyéb tartozásokat. Románia szerint a Környezetvédelmi Ügynökség más magánhitelezőkhöz hasonlóan követelte, hogy a CE Hunedoara térítse meg a vele szemben fennálló tartozását.

(23) A CE Hunedoara tőkehelyzete alapján megállapítható, hogy a vállalat technikailag csődbe ment, de annak árán folytatja működését, hogy adósságai és költségvetési kötelezettségei nagy részét nem teljesíti. Románia tájékoztatása szerint az alkalmazandó nemzeti szabályok alapján a CE Hunedoara felszámolási eljárása legalább három évig tarthat akkor, ha azt a román állam a CE Hunedoara tulajdonosaként és fő hitelezőjeként kezdeményezi. Eddig a nemzeti cégbíróságon nyilvántartásba vett fizetésképtelenségi beadványok alapján a CE Hunedoarát nem nyilvánították tartósan fizetésképtelennek.

2.4. **A CE Hunedoarának nyújtott hitelek**

(24) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság öt olyan államilag finanszírozott vagy támogatott hitelt vizsgált meg, amelyeket a CE Hunedoara részére vagy javára nyújtottak annak villamosenergia-termelő üzletágához, és amelyekből 2016. június 30-ig a román állammal szemben összesen 337 107 835 RON (kb. 72,48 millió EUR) összegű, tőkéből, kamatból, késedelmi kamatból és egyéb költségből álló tartozás halmozódott fel. A 3. táblázatban Románia e hitelek tőketartozására vonatkozó aktualizált adatai láthatók a 2018. március 31-i állapot szerint.

(25) Az eljárás megindításáról szóló határozatot követően a román hatóságok átadták a hitelszerződéseket, amelyek alapján az eredeti fő hitelfeltételek az alábbiak voltak:

a) A Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank (IBRD) által a román állam Pénzügyminisztériumon keresztüli kezességvállalásával nyújtott hitel (a továbbiakban: IBRD-hitel)

(26) A hitel a marosnémeti (Mintia) erőmű 3. blokkjának rehabilitációjára és korszerűsítésére irányuló projekthez kapcsolódott.

(27) Ennek céljából 1995 augusztusában a RENEL (Regia Autonomă de Electricitate, Autonóm Villamosenergia-társaság) 110 000 000 USD összegű hitelszerződést kötött a Világbankkal, amelyből később, 2001 februárjában 33 500 000 USD összeget töröltek. 2001. május 17-ig, a megállapodás IBRD általi felfüggesztéséig a keretből összesen 10 930 016 USD összeget hívtak le.

([20]) A megmentési támogatásról szóló 2015. április 21-i határozat (14), (16) és (17) preambulumbekezdése.

(28) 2002. május 31-én az IBRD az Electrocentrale Devával kötötte újra a hitelmegállapodást. A román állami garanciával fedezett megállapodás szerint az Electrocentrale Deva legfeljebb 69 908 805 USD összeggel rendelkezhetett, amelyből később, 2005 februárjában 1 162 752 USD összeget töröltek.

(29) A hitel lejárati dátuma 2015. november 1. volt, a fizetési terv pedig félévente, májusban és novemberben esedékes részletekben írta elő a törlesztést 14 éves, 2002-től kezdődő futamidőn keresztül.

(30) A minősített hitelek költségeinek megfelelő kamatlábat az előző félév alapján fél százalékpont hozzáadásával állapítják meg; ezenkívül a keret le nem hívott összege után az Electrocentrale Devának 0,25 %-os rendelkezésre tartási díjat is kellett fizetnie.

b) A Pénzügyminisztérium által a CE Hunedoara javára a Román Kereskedelmi Banknál (BCR) kötött hitel (a továbbiakban: BCR-hitel)

(31) A hitel célja a „Centrala Electrică Paroşeni" elnevezésű, füstgáz-kéntelenítő berendezés telepítéséhez, valamint a salak és hamu gyűjtési, szállítási és elhelyezési technológiájának cseréjéhez kapcsolódó nagyobb projekt 25 %-ának finanszírozása volt. A projekt fennmaradó részeinek finanszírozását a teljes költség 25 %-át fedező, a d) pontban bemutatott BRD-hitel, valamint az Európai Beruházási Bank (EBB) a teljes költség 50 %-át fedező hitele biztosította; ez utóbbira az eljárás megindításáról szóló határozat nem terjed ki.

(32) A BCR és a Pénzügyminisztérium között 2013. december 3-án létrejött hitelszerződés értelmében a bank beruházási hitelt nyújtott a hitelfelvevőnek, amely azt egy 2013. december 5-én kötött alárendelt kölcsönszerződés keretében továbbadta a CE Hunedoarának.

(33) A hitelszerződés és az alárendelt kölcsönszerződés azonos, 83 485 450 RON (17 950 000 EUR) tőkeösszegre vonatkozott, amelyet eredetileg a bank nyújtott a Pénzügyminisztériumnak, majd az továbbadott a CE Hunedoarának.

(34) A hitel futamideje 15 év volt, 3 éves türelmi idővel. A fizetési terv 25 egyenlő összegű, félévente esedékes részletben írta elő a törlesztést. Az éves kamatlábat 4,20 %-ban állapították meg.

(35) A BCR-hitelhez kapcsolódó, de egyidejűleg az alábbi d) pontban tárgyalt, 68 369 000 RON (14 700 000 EUR) összegű BRD-hitel, valamint a 151 855 150 RON (32 650 000 EUR) összegű, az eljárás megindításáról szóló határozat hatálya alá nem tartozó EBB-hitel fedezeteként is szolgáló biztosítékokat a CE Hunedoara ingatlan- és ingó vagyonát terhelő, összesen 417 481 353,09 RON (93 323 204 EUR) összegű jelzálogjog bejegyzésével képezték.

(36) A BCR-hitellel összefüggésben a CE Hunedoarának 2,5 %-os, azaz 448 750 EUR összegű, 8 egyenlő részletre osztott kockázati jutalékot is be kellett fizetnie a Pénzügyminisztérium államadósság-kockázati alapjába.

c) A Pénzügyminisztérium által a Román Fejlesztési Banknál (BRD) kötött és a CE Hunedoara javára alárendelt hitel (a továbbiakban: BRD-hitel)

(37) A hitel célja a „Centrala Electrică Paroşeni" elnevezésű projekt finanszírozása volt.

(38) A BRD és a Pénzügyminisztérium között 2014. május 19-én létrejött finanszírozási szerződés értelmében a bank hitelt nyújtott a hitelfelvevőnek, amely azt egy 2014. június 5-én kötött alárendelt kölcsönszerződés keretében továbbadta a CE Hunedoarának.

(39) A finanszírozási szerződés és az alárendelt kölcsönszerződés azonos, 68 371 170 RON (14 700 000 EUR) tőkeösszegre vonatkozott, amelyet eredetileg a bank nyújtott a Pénzügyminisztériumnak, majd az továbbadott a CE Hunedoarának.

(40) A hitel futamideje 15 év volt, 3 éves türelmi idővel. A fizetési terv 25 egyenlő összegű, félévente esedékes részletben írta elő a törlesztést. Az éves kamatlábat 3,79 %-ban állapították meg.

(41) A BRD-hitelhez kapcsolódó, de egyidejűleg a fenti c) pontban tárgyalt, 83 485 450 RON (17 950 000 EUR) összegű BCR-hitel, valamint a 151 855 150 RON (32 650 000 EUR) összegű, az eljárás megindításáról szóló határozat hatálya alá nem tartozó EBB-hitel fedezeteként is szolgáló biztosítékokat ingatlan- és ingó vagyont terhelő, összesen 417 481 353,09 RON (93 323 204 EUR) összegű jelzálogjog bejegyzésével képezték.

(42) A BRD-hitellel összefüggésben a CE Hunedoarának 2,5 %-os, azaz 367 000 EUR összegű, 8 egyenlő részletre osztott kockázati jutalékot is be kellett fizetnie a Pénzügyminisztérium államadósság-kockázati alapjába.

(43) A BRD-hitel és a BCR-hitel a parosenyi erőmű környezetvédelmi normáknak (az ipari kibocsátásokról szóló irányelvben meghatározott standardoknak) való megfelelését biztosító beruházásokat finanszírozott. Ezek a beruházások nem növelték a teljesítményt vagy csökkentették az előállítási költségeket, amelynek révén nőtt volna a hitelek törlesztésére fordítható működési bevétel. Végrehajtásuk mindössze az erőmű további működésének előfeltétele volt. Valójában a román állam részére, majd által a környezetvédelmi megfelelés finanszírozása céljából 2013–2014-ben nyújtott magánkölcsönök igénybevételére azt követően került sor, hogy Románia ugyanilyen füstgáz-kéntelenítő berendezés telepítéséhez más hőerőműveknek is nyújtott támogatást 2010-ben (CE Turceni) és 2011-ben (CE Craiova II), amellyel kapcsolatban 2012-ben egyeztetésre került sor a román hatóságokkal ([21]). Megalapozottnak tűnik tehát, hogy az állam a környezetvédelmi megfelelés finanszírozása céljából továbbadott BRD-hitellel és BCR-hitellel ténylegesen támogatást nyújtott, ahogy 2010-ben és 2011-ben a másik két erőműnek is.

d) Az összeegyeztethetetlen támogatás az arról szóló határozatban előírt visszafizetéséhez nyújtott hitel, tőke- és kamatrész (a továbbiakban: az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitel)

(44) A CE Hunedoara S.A. részére nyújtandó hitelről szóló 2015. május 13-i 11. sz. sürgősségi kormányrendelet alapján 2015. június 9-én kölcsönkonstrukciós megállapodás jött létre a Pénzügyminisztérium, a CE Hunedoara, valamint az Energiaügy, a Kis- és Középvállalkozások és az Üzleti Környezet Minisztériuma között.

(45) A kölcsönkonstrukciós megállapodás értelmében a CE Hunedoara 34 785 015 RON (kb. 7 478 778 EUR) tőkeösszegű hitelt kapott. A hitelt az (5) preambulumbekezdésben említett összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetésére fordították.

(46) A hitel futamideje 90 nap volt, így törlesztése 2015. szeptember 8-án volt esedékes. A hitel éves kamatlábát a három hónapos ROBOR + 5 %-ban, azaz 6,27 %-ban állapították meg, és a hitel teljes futamidejére rögzítették.

(47) Az említett 2015. május 13-i 11. sz. sürgősségi kormányrendelet 2. cikkének (2) bekezdése szerint a hitelt 49 380 000 RON (kb. 10 616 700 EUR), vagyis a hitelösszeg 120 %-ának megfelelő értékű biztosítékkal fedezték.

e) A megmentési támogatásról szóló határozat alapján nyújtott támogatásnak és kamatának megfelelő hitel (a továbbiakban: a megmentési támogatáshoz nyújtott hitel)

(48) A CE Hunedoara S.A. részére nyújtandó hitelről szóló 2015. június 24-i 22. sz. sürgősségi kormányrendelet alapján 2015. július 14-én kölcsönkonstrukciós megállapodás jött létre a Pénzügyminisztérium, a CE Hunedoara, valamint az Energiaügy, a Kis- és Középvállalkozások és az Üzleti Környezet Minisztériuma között.

(49) A kölcsönkonstrukciós megállapodás 167 000 000 RON (kb. 35 905 000 EUR) tőkeösszegű, két részletre osztott hitel nyújtását írta elő a CE Hunedoara javára: az első, 98 476 900 RON (kb. 21 172 533 EUR) összegű részletet 2015. július 20-án nyújtották, míg a második, 68 523 100 RON (kb. 14 732 466 EUR) összegű részlet nyújtására nem került sor, mivel a CE Hunedoara elmulasztotta egy másik, a 11/2015. sz. sürgősségi kormányrendelet alapján, az összeegyeztethetetlen állami támogatásról szóló határozat szerinti visszafizetéssel összefüggésben nyújtott hitele törlesztését (lásd a fenti d) pontot).

(50) A megmentési támogatáshoz nyújtott hitel futamideje a 2015. április–szeptember közötti 6 hónapra szólt, a CE Hunedoara azonban a fenti okokból csak a hitel első részletét kapta meg.

(51) A kölcsön éves kamatlábát a hat hónapos ROBOR + 5 %-ban, azaz 6,57 %-ban állapították meg, és a hitel teljes futamidejére rögzítették.

(52) Az említett 2015. június 24-i 22. sz. sürgősségi kormányrendelet 3. cikkének (3) bekezdése szerint a hitelt 123 960 000 RON (kb. 26 651 400 EUR), vagyis a hitelösszeg 120 %-ának megfelelő értékű biztosítékkal fedezték.

2.5. **Az eljárás megindításának indokai**

(53) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság előzetesen megállapította, hogy CE Hunedoarának részére vagy javára nyújtott öt államilag finanszírozott vagy támogatott hitel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében a 2016. június 30-i állapot szerint összesen 337 millió RON (kb. 73 millió EUR) összegű, vissza nem fizetett állami támogatásnak minősülhet.

([21]) SA.33812 (2012/NN) – Románia – Kötelező környezetvédelmi projektekhez jogszerűtlenül nyújtott állami támogatás.

(54) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság kétségbe vonta továbbá, hogy teljesülnek a belső piaccal való, az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti összeegyeztethetőség feltételei a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatásban foglalatok szerint. A Bizottság rámutatott, hogy a román hatóságok nem nyújtottak be érvényes szerkezetátalakítási tervet vagy észszerűen ütemezett, egyértelmű felszámolási tervet a vállalatra vonatkozóan, továbbá nem állapítható meg, hogy a CE Hunedoara érdemben hozzájárult volna a szerkezetátalakítási költségekhez, vagy a versenytorzulást korlátozó intézkedésekre került volna sor – ahhoz, hogy a szerkezetátalakítási támogatás megfeleljen a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatásnak, mindkét feltételnek teljesülnie kell. Végül a CE Hunedoara nem fizette vissza sem a megmentési támogatást, sem azt a hitelt, amely lehetővé tette a korábbi összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetését.

(55) Annak értékelése céljából, hogy a szóban forgó hitelek hozzáférhetők lettek volna-e a CE Hunedoara számára a pénzügyi piacokon, és azokat piaci feltételek mellett nyújtották-e, az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság felkérte Romániát, hogy nyújtsa be:

— azokat a hitelképességi szempontokat, piaci referenciaértékeket, valamint a CE Hunedoara azon minősítéseit, amelyeket a román hatóságok figyelembe vettek az általuk nyújtott támogatás feltételeinek megállapításakor, az egyes hitelek nyújtásával, alárendelésével vagy garantálásával egyidejű bizonyítékokkal dokumentáltan,

— a CE Hunedoara részére piaci pénzügyi intézmények vagy bankok által 2012–2016 között adott hitelajánlatokra vonatkozó bizonyítékokat annak megjelölésével, hogy ezekben előírtak-e állami garanciát, valamint

— azokat az információkat, amelyek segíthetik az öt hitel értékelését.

3. **ROMÁNIA ÉSZREVÉTELEI**

(56) Az eljárás megindításáról szóló bizottsági határozattal kapcsolatos észrevételeiben Románia az alábbi információkat és megjegyzéseket nyújtotta be.

3.1. **Az öt hitel összegével és fennálló tőkerészével kapcsolatos észrevételek**

a) Az IBRD-hitel

(57) Pénzügyi nehézségei miatt a CE Hunedoara a 2014 novemberében esedékes törlesztőrészlettel kezdődően nem tudta teljesíteni fizetési kötelezettségét, ezért garancianyújtóját, a Pénzügyminisztériumot kérte a fennmaradó részletek törlesztésére.

(58) A Pénzügyminisztérium a CE Hunedoara garancianyújtójaként folyósította a 3 fennmaradó részletet (2014 novemberében, 2015 májusában és 2015 novemberében), majd kiszámította a CE Hunedoara által a részére fizetendő bírság és késedelmi kamat összegét. A CE Hunedoarának 2018. március 31-én 60 711 568 RON (kb. 13 052 987 EUR) összegű, a három törlesztőrészletet, valamint az azok után fizetendő bírságot és késedelmi kamatot magában foglaló tartozása állt fenn a Pénzügyminisztériummal szemben.

b) A BCR-hitel

(59) 2015 októberében a CE Hunedoara tájékoztatta a Pénzügyminisztériumot, hogy fizetési nehézségei miatt a továbbiakban nem képes eleget tenni fizetési kötelezettségeinek. 2017. december 31-én a CE Hunedoara Pénzügyminisztériummal szembeni tartozása 24 853 078 RON (kb. 5 343 411 EUR) volt, amely a fizetendő tőke, kamat és kockázati jutalék összegéből tevődött össze, ehhez járult még 2 763 553 RON (kb. 564 163 EUR) összegű késedelmi kamat és bírság.

(60) 2018. március 31-én a 83 485 450 RON (kb. 17 950 000 EUR) tőkeösszegből a már törlesztett összeg 10 018 254 RON (kb. 2 154 000 EUR), a még fennálló tartozás 73 467 196 RON (kb. 15 796 000 EUR) volt.

c) A BRD-hitel

(61) 2016 februárjában a CE Hunedoara tájékoztatta a Pénzügyminisztériumot, hogy fizetési nehézségei miatt a továbbiakban nem képes eleget tenni fizetési kötelezettségeinek. 2018. március 31-én a CE Hunedoara Pénzügyminisztériummal szembeni tartozása 13 955 150 RON (kb. 3 000 357 EUR) volt, amely a fizetendő tőke, kamat és kockázati jutalék, valamint a késedelmi kamat és a bírság összegéből tevődött össze.

(62) 2018. március 31-én a 68 371 170 RON (kb. 14 700 000 EUR) tőkeösszegből a már törlesztett összeg 8 204 364 RON (kb. 1 764 000 EUR), a még fennálló tartozás 60 166 806 RON (kb. 12 936 000 EUR) volt.

d) Az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitel

(63) Esedékességének napján, 2015. szeptember 8-án nem került sor a hitel törlesztésére, így a Pénzügyminisztérium e naptól minden késedelmes nap után késedelmi kamatot számított fel. 2018. március 31-én a CE Hunedoarának ezzel a hitellel összefüggésben 42 339 794,26 RON (kb. 9 103 055 EUR) összegű tartozása állt fenn, amely 34 785 015 RON (kb. 7 478 778 EUR) tőkeösszegből, 545 255,11 RON (kb. 117 229 EUR) ügyleti kamatból, valamint 7 009 525,58 RON (kb. 1 507 048 EUR) késedelmi kamatból tevődött össze.

e) A megmentési támogatáshoz nyújtott hitel

(64) Az első részletnek megfelelő 98 476 900 RON (kb. 21 172 533 EUR) összegből a CE Hunedoara csak 93 450 841,17 RON (kb. 20 091 930 EUR) összeget használt fel, az 5 026 058,86 RON (1 080 602 EUR) különbözetet visszautalta a Pénzügyminisztériumnak. 2018. március 31-én a CE Hunedoarának ezzel a hitellel összefüggésben 112 579 946,05 RON (kb. 24 204 688 EUR) összegű tartozása állt fenn, amely 93 450 841,17 RON (kb. 20 091 930 EUR) tőkeösszegből, 3 306 854,30 RON (kb. 710 973 EUR) ügyleti kamatból, valamint 15 822 250,68 RON (kb. 3 401 783 EUR) késedelmi kamatból tevődött össze.

3. táblázat

A Romániától az öt hitel összegével és fennálló tőkerészével kapcsolat kapott információk (2018. március 31.)

	IBRD hitel	BCR hitel	BRD hitel	Az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitel	Megmentési támogatáshoz nyújtott hitel
Nyújtás dátuma	2002.5.31	2013.12.5	2014.6.5	2015.6.9	2015.7.14
Eredeti tőke	68,75 millió USD	17,95 millió EUR	14 millió EUR	34,8 millió RON	98,5 millió RON
Fennmaradó elsődleges kölcsön 2018.3.31-én	0	15,79 millió EUR (73,5 millió RON)	12,9 millió EUR (60,1 millió RON)	34,8 millió RON	93,4 millió RON
Tőke, bírság- és kamattartozás a Pénzügyminisztérium felé 2018.3.31-én	60,7 millió RON (13,1 millió EUR)	5,3 millió EUR (24,9 millió RON)	3,0 millió EUR (13,9 millió RON)	42,3 millió RON	112,6 millió RON

3.2. **Egyéb észrevételek**

(65) Románia először is pontosította a Bizottság 2015. április 21-i határozatával jóváhagyott, a megmentési támogatáshoz nyújtott hitellel kapcsolatos információkat. Az eljárás megindításáról szóló határozatban is jelzett módon Románia a megmentési hitel jóváhagyásakor vállalta, hogy az eljárás megindításáról szóló határozat keltétől számított hat hónapon belül benyújtja a következők valamelyikét: i. a hitel törlesztését alátámasztó bizonyítékot; vagy ii. érvényes szerkezetátalakítási tervet; vagy iii. megalapozott felszámolási tervet, amely rögzíti a CE Hunedoara észszerű időn belüli és további támogatás nélküli felszámolásához vezető lépéseket. E tekintetben Románia megerősítette, hogy a CE Hunedoara szerkezetátalakítása mellett döntött.

(66) Másodszor: az eljárás megindításáról szóló határozat kapcsán Románia előadta, hogy véleménye szerint a megmentési támogatáshoz nyújtott, a megmentési támogatásról szóló határozattal jóváhagyott hitel nem juttatja tényleges gazdasági előnyhöz a kedvezményezettet, a CE Hunedoarát. Románia állítása szerint a hitelt a bankpiacon érvényes feltételeknek megfelelően, az EximBank által végzett gazdasági-pénzügyi elemzés alapján nyújtották, továbbá a Nemzeti Adóhatóság által előírt garanciák figyelembe vették a biztosíték piaci értékét, amely legalább a hitelösszeg 120 %-ára fedezetet nyújtott.

(67) Harmadszor: a CE Hunedoara felszámolási eljárásával, valamint a szénbányászati és a villamosenergia-termelési üzletág jogi különválasztásával kapcsolatban Románia ismertette, hogy i. a pénzügyi erőforrások hiánya; ii. az, hogy a CE Hunedoara ellen 2016-ban a saját kérésére kétszer indult fizetésképtelenségi eljárás, amelyet később mindkét esetben megszüntettek; valamint iii. az, hogy Románia beadványának időpontjáig a nemzeti bíróságok nem hoztak határozatot egy újabb fizetésképtelenségi eljárás megindítására irányuló kérelemről, mind a szénbányászati és a villamosenergia-termelési üzletág jogi különválasztását akadályozó körülmény.

(68) Románia ismertette, hogy a jogi különválasztáshoz a jogszabályban rögzített eljárásrend betartása szükséges, továbbá azt, hogy harmadik fél beavatkozása nélkül az eljárás rendszerint 6-9 hónapot vesz igénybe. Románia hangsúlyozta továbbá, hogy mindenesetre a szénbányászati és a villamosenergia-termelési tevékenység számlavezetése elkülönítetten történik, a megmentési támogatást pedig az arról szóló bejelentésben foglaltaknak megfelelően kizárólag az energia-üzletágra fordítanák.

(69) Negyedszer: az eljárás megindításáról szóló határozatnak az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó szervezetek javára nyújtott támogatás feltételeivel kapcsolatos megállapításait illetően Románia előadta, hogy a CE Hunedoara a nemzeti villamosenergia-rendszer működése szempontjából nélkülözhetetlen szolgáltatásokat nyújt, ennélfogva pedig a hatályos jogszabályi rendelkezések értelmében kompenzációra jogosult ([22]). Erre vonatkozóan Románia hozzátette, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatás meghatározásához, a megbízáshoz, a kompenzáció összegének és időtartamának kiszámításához szükséges információk átadását a Bizottságnak 2016-ban megkezdte, és közel teljeskörűen elvégezte.

(70) Ötödször: Románia előadta továbbá, hogy a Transelectrica S.A. nemzeti villamosenergia-átviteli vállalat által végzett felmérések szerint a marosnémeti (Mintia) és parosenyi (Paroşeni) villamos erőművek megszűnése kedvezőtlenül érintené a nemzeti villamosenergia-rendszer működését.

(71) Hatodszor: Románia becslései szerint az (EU) 2017/1442 bizottsági végrehajtási határozat ([23]) hatálybalépése miatt bizonyos egyéb villamosenergia-termelő egységek várhatóan nem állnak majd rendelkezésre.

(72) Románia azonban nem nyújtott be semmilyen információt annak bizonyítására, hogy a román hatóságok vagy a piaci szereplők a hitelnyújtást megelőzően értékelést végeztek volna, továbbá nem támasztotta alá bizonyítékokkal azt, hogy a hitelek összeegyeztethetők az állami támogatási szabályokkal.

(73) Az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeiben Románia nem vitatta, hogy a megmentési támogatáshoz nyújtott hitel, az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitel, valamint a tovább három hitel állami forrásnak minősül, és az államnak tudható be.

4. **A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE**

(74) E határozat tárgya a 2.4. szakaszban ismertetett öt államilag finanszírozott vagy támogatott hitel.

(75) Ez a határozat nem érinti a CE Hunedoara javára végrehajtott egyéb támogató intézkedések értékelését. Ilyen intézkedés különösen a CE Hunedoara állami hatóságokkal szembeni tartozásának közvetlenül a vállalat javára történő, az eljárás megindításáról szóló határozatban említett halasztása vagy elengedése, valamint a Petroşani Nemzeti Kőszénbánya állami költségvetéssel szembeni tartozásának korábbi halasztása vagy elengedése arra az esetre, ha jogutódául a CE Hunedoarát jelölnék ki.

(76) A Bizottság először azt vizsgálja meg, hogy a szóban forgó öt intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatással jár-e. A Bizottság ezután megvizsgálja, hogy a támogatást már végrehajtották-e, és az a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető-e.

(77) A Bizottság előzetesen megjegyzi, hogy nem ért egyet Románia BCR- és BRD-hitelre vonatkozó észrevételeivel. Először is annak ellenére, hogy Románia hitelfelvevőként valóban visszafizette a BCR-nek, illetve a BRD-nek járó tőkeösszeg egy részét, ez a CE Hunedoaráról nem mondható el, mivel az utóbbi az alárendelt hitelek tőkerészéből semmit nem fizetett vissza a román államnak, így valójában az alárendelt hitelek tőkerésze továbbra is teljes egészében fennáll. Másodszor: a Bizottság nem ért egyet Románia arra vonatkozó észrevételeivel sem, hogy e két hitel kapcsán a 2018. március 31-i állapot szerint milyen összegű tartozás áll fenn a Pénzügyminisztériummal szemben, ugyanis az alábbiakban ismertetett okokból a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a CE Hunedoara már az alárendelt BCR- és BRD-hitelek teljes tőkeösszegével, és nem csak a fizetési terv szerint 2018. március 31-éig törlesztendő tőkerészletekkel tartozik a román államnak.

4.1. **Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás megléte**

(78) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint „a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.”

([22]) A 26/2018. sz. sürgősségi kormányrendelet és a 760/2017. sz. kormányhatározat.

([23]) A Bizottság (EU) 2017/1442 végrehajtási határozata (2017. július 31.) a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetéseknek a nagy tüzelőberendezések tekintetében történő meghatározásáról (HL L 212., 2017.8.17., 1. o.).

(79) E rendelkezés értelmében tehát egy intézkedés a következő feltételek egyidejű teljesülése esetén minősül támogatásnak: i. az intézkedésnek az államnak betudhatónak kell lennie és azt állami forrásokból kell finanszírozni; ii. előnyhöz kell juttatnia a kedvezményezettet; iii. az előnynek szelektívnek kell lennie; és iv. az intézkedésnek torzítania kell a versenyt, vagy a verseny torzításával kell fenyegetnie, és alkalmasnak kell lennie arra, hogy befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet.

4.1.1. *Állami források és az államnak való betudhatóság*

(80) Ahogyan azt a Bíróság megállapította ([24]), az intézkedéseket akkor lehet az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásként értékelni, ha a) azokat közvetlenül vagy a rá ruházott hatáskörében eljáró közvetítőn keresztül közvetve állami forrásokból finanszírozzák, és b) azok az államnak betudhatók. A tagállam fogalma a közigazgatási szervek összes szintjét magában foglalja függetlenül attól, hogy az országos, regionális vagy helyi szerv ([25]).

(81) Az IBRD-hitel kapcsán Románia ismertette, hogy a hitel az IBRD és az Electrocentrale Deva – a CE Hunedoara jogelődje – között 2002. május 31-én létrejött megállapodás eredménye. A hitelmegállapodásra a román állam nyújtott garanciát. Az esetjog szerint ([26]) amennyiben kezességvállalás vagy szerződéses vállalás nyomán konkrét kockázata merül fel annak, hogy az államot a jövőben pótlólagos terhek sújthatják, e kockázat létrejötte az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában elegendő. Az IBRD-hitelre nyújtott garancia ennélfogva az állami költségvetés forrásait érintette.

(82) A BCR-hitelt illetően Románia megerősítette, hogy a hitel a BCR és a Pénzügyminisztérium között a „Centrala Electrică Paroşeni" beruházási projekt egynegyedének finanszírozása céljából 2013. december 3-án létrejött szerződés eredménye. Ezt követően a Pénzügyminisztérium a 2013. december 5-én kötött alárendelt kölcsönszerződés keretében továbbadta a hitelt a CE Hunedoarának. Ennélfogva a román állam által kötött BCR-hitelhez kapcsolódó alárendelt kölcsönszerződést az állami költségvetésből származó források felhasználásával ajánlották a CE Hunedoarának.

(83) A BRD-hitelt illetően Románia megerősítette, hogy a hitel a BRD és a Pénzügyminisztérium között 2014. május 19-én létrejött szerződés eredménye. A bank hitelt nyújtott a hitelfelvevőnek, amely azt egy 2014. június 5-én a „Centrala Electrică Paroşeni" beruházási projekt újabb egynegyedének finanszírozása céljából kötött alárendelt kölcsönszerződés keretében továbbadta a CE Hunedoarának. Ennélfogva a román állam által kötött BRD-hitelhez kapcsolódó alárendelt kölcsönszerződést az állami költségvetésből származó források felhasználásával ajánlották a CE Hunedoarának.

(84) A megmentési támogatáshoz nyújtott hitel, ideértve annak meghosszabbított és vissza nem fizetett részét is, valamint az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitel állami forrásokat érint, mivel e hiteleket az állami költségvetésen belül elkülönített és abból származó források felhasználásával nyújtották.

(85) Azok a cselekmények, amelyek révén a Pénzügyminisztérium hitelszerződést kötött, valamint alárendelt hitelt és hitelgaranciát nyújtott a CE Hunedoara részére, illetve javára, függetlenül attól, hogy e cselekményeket saját kezdeményezésére, az államtól kapott hatáskörében eljárva vagy Románia Minisztertanácsának utasítására hajtotta végre, a román államnak tudhatók be.

(86) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a szóban forgó öt hitel állami forrásokat érint, és a román államnak tudható be.

4.1.2. *Gazdasági előny*

(87) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében egy intézkedés akkor tekinthető állami támogatásnak, ha előnyben részesít bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését. Az állam által közvetlenül vagy közvetetten nyújtott hitelek és garanciák előnyben részesíthetik a kedvezményezett vállalkozást, ha olyan finanszírozást biztosítanak a számára, amelyhez a pénzügyi piacokon azonos feltételekkel nem, vagy egyáltalán nem jutna hozzá. Azt, hogy egy vállalkozás részesült-e gazdasági előnyben, a Bizottság a *„piacgazdasági szereplő elve"* alapján ellenőrzi. Az említett elv szerinti értékelés egy feltételezett körültekintő magánhitelező vagy -befektető szempontjából vizsgálja az ügyletet olyan helyzetben, amely a lehető legközelebb áll az államéhoz ([27]).

(88) A szóban forgó ügyben a román állam a CE Hunedoara hitelezője és egyben fő tulajdonosa. Ebben a helyzetben Románia akkor nyújthat vagy garantálhat a piacgazdasági szereplő elvének megfelelő hitelt, illetve nyújthat egyedi garanciát, ha a hitelnyújtás feltételei megfelelnek a piaci feltételeknek, azzal, hogy a törlesztés vagy a tulajdonos számára egyéb formában elérhető nagyobb megtérülés valószínűségének is fenn kell állnia.

([24]) A C-482/99. sz., *Franciaország* kontra *Bizottság (Stardust Marine)* ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2002:294).
([25]) A C-248/84. sz., *Németország* kontra *Bizottság* ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1987:437) 17. pontja.
([26]) A Bíróság C-399/10. P. és C-401/10. P. sz., *Bouygues és Bouygues Télécom* kontra *Bizottság és társai* egyesített ügyekben 2013. március 19-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2013:175) 137., 138. és 139. pontja.
([27]) A C-300/16P. sz., *Bizottság* kontra *Frucona Košice* ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2017:706) 28. pontja.

(89) Ezért a tulajdonosi hitelnyújtás feltételeinek értékelésekor figyelembe kell venni azt a megtérülést, amelyet a tulajdonos e minőségében észszerűen elvárhat. A jelen esetben i. a CE Hunedoara fenti 2. táblázatban bemutatott pénzügyi adatai; ii. a CE Hunedoara piaci árakat számottevően meghaladó előállítási határköltségei; valamint iii. a jogelőd vállalatok múltja alapján nyilvánvaló, hogy 2013-tól kezdve sem a román állam, sem az államhoz hasonló helyzetű piaci befektető nem számíthatott megtérülésre hozam vagy tőkenyereség formájában a CE Hunedoarában meglévő részesedéséből.

(90) Először is a román pénzügyminisztérium által a CE Hunedoara javára kötött három (IBRD, BCR és BRD) hitel értékelésekor figyelembe kell venni a vállalat pénzügyi helyzetét és jogelődei múltját, ahogyan azt bármely körültekintő piaci hitelező vagy befektető is megvizsgálta volna. A CE Hunedoara már azt megelőzően is, hogy 2015 áprilisában az értesülések szerint nem jutott finanszírozáshoz piaci feltételekkel, folyamatosan veszteséget termelt attól az évtől kezdve, hogy a szénbányák és a villamosenergia-termelés azonos vállalathoz kerültek.

(91) Másodszor: az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitelt illetően az eljárás megindításáról szóló határozat megállapította, hogy a CE Hunedoara az Electrocentrale Paroşeni és az Electrocentrale Deva villamosenergia-termelő eszközeit üzemeltető jogutód vállalatként hasonló jellegű gazdasági előnyhöz jutott (ahogyan a megmentési hitel kapcsán is) egyrészt az összeegyeztethetetlen állami támogatásról szóló 2015. április 20-i határozat tárgyát képező állami támogatás, másrészt – ebből következően – az ennek visszafizetéséhez a CE Hunedoara részére nyújtott állami hitel révén. Az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitel nyújtására akkor került sor, amikor Románia szerint a CE Hunedoara teljesítette a román jog szerinti fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételeit, ez alapján pedig kizárható, hogy a vállalat piaci feltételekkel ilyen jellegű finanszírozáshoz jutott volna.

(92) Harmadszor: a megmentési támogatáshoz nyújtott hitelt illetően az eljárás megindításáról szóló határozatban említett módon a román hatóságok kijelentették, hogy a CE Hunedoara kereskedelmi bankoktól nem kapott ilyen hitelt, továbbá általánosabban elismerték, hogy a hitel (szelektív) előnyhöz juttatta a vállalatot ([28]). A megmentési támogatáshoz nyújtott hitel meghosszabbított, de nem törlesztett, a CE Hunedoara által visszatartott része szintén olyan gazdasági előnnyel jár, amelyhez a vállalat nem juthatott volna piaci feltételekkel, pl. refinanszírozás útján, a nem törlesztett rész kereskedelmi banki hitelből történő visszafizetésével.

(93) Az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeiben Románia azzal érvelt, hogy szándékában állt a CE Hunedoara szerkezetátalakítása, és a megmentési hitelt részben szerkezetátalakítási támogatásra kívánta fordítani. A Bizottság azonban megállapítja, hogy Románia nem nyújtott be a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatásnak megfelelő érvényes szerkezetátalakítási tervet, továbbá a szerkezetátalakítás szándéka önmagában nem szünteti meg a megmentési támogatáshoz nyújtott hitelből származó előnyt, mivel a hitelt nem törlesztették a támogatásnyújtást követő hat hónapon belül.

(94) Románia az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeiben azzal érvelt továbbá, hogy a megmentési hitel nyújtása „a bankpiacon érvényes feltételekkel", az EximBank által végzett elemzés alapján, biztosítékkal fedezetten történt. Ezt az állítást azonban cáfolja az az egyszerű tény, hogy a CE Hunedoara az e határozat (100) és (101) preambulumbekezdésében említett módon kereskedelmi bankoktól nem kapott ilyen hitelt. Ezenkívül Románia nem adta át az EximBank által készített hitelkockázati elemzést.

(95) Negyedszer: a CE Hunedoara jogelőd vállalatai szintén nem voltak képesek teljesíteni a kötelezettségeiket, amelyekből a felszámolás során több mint 1,2 milliárd EUR összeg rendezetlen maradt. Nemrégen létrehozott vállalkozásként annak ellenére, hogy leválasztották róla az Electrocentrale Paroşeni és az Electrocentrale Deva, valamint a Petroşani Nemzeti Kőszénbánya kötelezettségeinek nagy részét, a CE Hunedoara nem rendelkezett megbízható és meggyőző hitelmúlttal, ennek hiányában pedig a piaci hitelezők nem szívesen finanszírozzák egy vállalat működését. Márpedig a jelen eljárásban vizsgált öt hitel mindegyikét az állami költségvetéshez tartozó források terhére nyújtották (lásd a fenti 4.1.1. szakaszt). Ezzel szemben nincs bizonyíték arra, hogy bármely piaci magánhitelező hasonló mértékű hitelt nyújtott volna a CE Hunedoara részére. Bár az eljárás megindításáról szóló határozatban Románia felkérést kapott, hogy bocsássa rendelkezésre a CE Hunedoara részére piaci pénzügyi intézmények vagy bankok által 2012–2016 között adott hitelajánlatok bizonyítékait annak megjelölésével, hogy ezekben előírtak-e állami garanciát, Románia sem ilyen ajánlatot, sem a piaci hitelezők kedvező hitelbírálatára vonatkozó bizonyítékot nem nyújtott be.

(96) Ötödször: a fenti (20) preambulumbekezdésben ismertetett módon a CE Hunedoara termelőeszközei azonosak voltak a korábban a jogelőd vállalatok által üzemeltetett eszközökkel, és azokban nem került sor olyan jelentősebb termelési vagy technológiai fejlesztésre, amelyre tekintettel az érdekeltek észszerűen elvárhatták volna

([28]) A megmentési támogatásról szóló 2015. április 21-i határozat (30) és (31) preambulumbekezdése.

a villamos és hőenergia jobb, illetve jövedelmezőbb értékesítését a romániai piacon. A CE Hunedoara és jogelődei kizárólagos tulajdonosaként, egyúttal fő hitelezőjeként a román hatóságok nem hagyhatták figyelmen kívül azt, hogy a CE Hunedoara strukturálisan alkalmatlan a kötelezettségei teljesítéséhez szükséges mértékű működési eredmény elérésére. Az állami költségvetésből biztosították azokat a forrásokat, amelyekhez a CE Hunedoara semmi esetre sem jutott volna hozzá a pénzügyi piacon.

(97) A felsorolt öt körülmény mindegyike befolyásolja a CE Hunedoara hitelképességét, és valószínűtlenné teszi, hogy állami beavatkozás nélkül a CE Hunedoara talált volna olyan hitelezőket, amelyek hajlandók lettek volna piaci feltételekkel hitelt nyújtani a CE Hunedoarának, és bízhattak volna abban, hogy a vállalat vissza is fizeti a hiteleit. Hasonlóképpen valószínűtlen, hogy Románia megtérülésre számíthatott a CE Hunedoarában meglévő részesedéséből és különösen az amiatt elmaradt bevételeiből, hogy a piacinál olcsóbb hitelt nyújtott a CE Hunedoarának.

(98) Mindebből az a következtetés vonható le, hogy a szóban forgó hitelek előnyben részesítették a CE Hunedoarát. Márpedig a CE Hunedoara fizetésképtelen és felszámolt jogelődeire tekintettel rossz hitelmúltú hitelfelvevő volt, amely a létrehozásakor (2012–2013-ban) nem rendelkezett önálló hitelmúlttal. A CE Hunedoara egyre nagyobb működési veszteséget termelt, amely 2013–2014-től akadályozta adósságszolgálata teljesítésében, majd kötelezettségei tényleges elmulasztása miatt 2015-től fennállt a lehetősége annak, hogy a vállalat ellen fizetésképtelenségi eljárás indul. Ezenfelül nincs arra utaló jel, hogy a román hatóságok időben megtették volna azokat a lépéseket (ideértve a hitelfelvevő felszólítását a hitel törlesztésére, vagy az elmaradt törlesztőrészletek végrehajtás útján történő behajtását), amelyeket egy körültekintő hitelező megtett volna követelései megtérülése érdekében. A CE Hunedoara ellen annak fizetésképtelensége alapján 2016 januárjában benyújtott kereset (lásd a fenti (22) preambulumbekezdést) eddig nem eredményezett tényleges megtérülést. Tekintettel a vállalat nehéz pénzügyi helyzetére, valamint arra, hogy a hitelek nyújtásakor, illetve meghosszabbításakor kicsi volt a törlesztés valószínűsége, a szóban forgó hitelek gazdasági előnyhöz juttatták a CE Hunedoarát olyan finanszírozás és források formájában, amelyek a piacon nem lettek volna elérhetők a számára.

(99) A gazdasági előny számszerűsítésekor a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozat (34) preambulumbekezdésében hivatkozott a Törvényszék Larko-ügyben hozott ítéletére ([29]), miszerint olyan körülmények között, amikor a hitelfelvevő rendkívül kényes helyzetben van, amelyben különösen a forgalma folyamatosan csökken, a saját tőkéje negatív, és nem tudja a kölcsön teljes összegét saját forrásokból visszafizetni, a hitelből származó gazdasági előny akkor is megfeleltethető az idegen forrás teljes összegének, ha az állam csak kezességet vállalt a hitelért. Arra vonatkozóan, hogy a CE Hunedoara piaci feltételekkel piaci finanszírozáshoz jutott volna, a román hatóságok nem nyújtottak be olyan bizonyítékot, amely ha arra nem is enged következtetni, hogy a CE Hunedoara sikeresen vont be forrást a piacról az állam támogatása nélkül, arra igen, hogy egyáltalán megkísérelte ezt.

(100) A (43) preambulumbekezdésben megállapított módon a román állam környezetvédelmi megfelelés finanszírozása céljából 2013–2014-ben azt követően adta tovább a BRD- és a BCR-hitelt, hogy ugyanilyen füstgáz-kéntelenítő berendezés telepítéséhez más hőerőműveknek is nyújtott támogatást 2010-ben (CE Turceni) és 2011-ben (CE Craiova II), majd úgy határozott, hogy a továbbiakban nem alkalmazza ezt a támogatási eszközt. A hitelek jellemzőit és célját, valamint a CE Hunedoara pénzügyi helyzetét figyelembe véve azonban megalapozottnak tűnik, hogy az állam a környezetvédelmi megfelelés finanszírozása céljából továbbadott BRD-hitellel és BCR-hitellel ténylegesen támogatást nyújtott, még ha a juttatott forrás jogi szempontból hitelnek minősült is.

(101) Ugyanakkor a BRD és a BCR által a részére nyújtott hiteleket továbbadó román állam bevonása azt jelzi, hogy e magánbankok nem kívántak likviditási kockázatot vállalni a CE Hunedoarával összefüggésben, mivel a törlesztés nemteljesítését gyakorlatilag bizonyosnak tekintették.

(102) A Bizottság a fentiek alapján arra a következtetésre jut, hogy a CE Hunedoarának nyújtott öt hitel gazdasági előnyhöz juttatta a vállalatot, és úgy ítéli meg, hogy az előny mértéke megegyezik a hitelek együttes hitelnyújtáskori tőkeösszegével.

4.1.3. *Szelektivitás*

(103) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében egy intézkedés akkor tekinthető állami támogatásnak, ha előnyben részesít *bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését*. A Bizottság megállapítja, hogy az öt hitelt eseti jelleggel – a környezetvédelmi megfelelés érdekében beruházásokat igénylő helyzetekben a folyamatos működés támogatásához, működési költségek fedezéséhez, valamint összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez – nyújtották a CE Hunedoarának, nem pedig olyan átfogóbb gazdaságpolitikai intézkedés keretében, amely a villamosenergia-termelésben vagy más gazdasági ágazatban működő, hasonló jogi és gazdasági helyzetű vállalkozásokat támogat. A Bizottság ezért arra a következtetésre jut, hogy e hitelek az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében szelektívek.

([29]) A T-423/14. sz., *Larko Geniki Metalleftiki kai Metallourgiki AE* kontra *Bizottság* ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:T:2018:57) 193. pontja és az idézett ítélkezési gyakorlat.

4.1.4. *A kereskedelemre gyakorolt hatás és a verseny torzulása*

(104) Ha egy tagállam által nyújtott támogatás egy vállalkozás pozícióját az Unión belüli kereskedelemben részt vevő versenytársaival szemben erősíti, akkor azok versenyképességét a támogatás által korlátozottnak kell tekinteni. ([30]) Elegendő, ha a támogatás kedvezményezettje a verseny számára nyitott piacon más vállalkozásokkal verseng. ([31])

(105) A CE Hunedoara villamos és hőenergiával kereskedik Romániában. A villamos energia belső piacára vonatkozó uniós szabályok ([32]) értelmében a villamosenergia-kereskedők szabadon kezdhetik meg tevékenységüket és szerezhetnek vevőket Romániában. Ezt megtette a vállalat számos versenytársa, romániaiak (pl. SN Nuclearelectrica, SN Hidroelectrica) és más tagállambeliek (CEZ, Alpiq) egyaránt. A Bizottság megállapítja, hogy Románia villamosenergia-rendszere jelenleg is össze van kapcsolva Bulgária és Magyarország rendszerével, így villamosenergia-áramlás e tagállamokon belül és azok között is zajlik.

(106) A Bizottság ezért arra a következtetésre jut, hogy a vizsgált hitelek alkalmasak arra, hogy befolyásolják az uniós kereskedelmet, illetve torzítsák a versenyt, vagy a verseny torzításával fenyegessenek.

4.1.5. *A támogatás meglétére vonatkozó következtetés*

(107) Az előzőekben foglalt okfejtés alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a CE Hunedoarának a román állam kezességvállalásával nyújtott IBRD-hitel, a CE Hunedoara javára kötött BCR- és BRD-hitel, a korábbi összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitel, valamint a megmentési támogatáshoz nyújtott hitel, beleértve annak meghosszabbított és vissza nem fizetett részét is, az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül.

4.2. **A támogatás jogszerűsége**

(108) A CE Hunedoara javára állami kezességvállalás mellett nyújtott IBRD-hitelről szóló megállapodás a CE Hunedoara egyik jogelődje, a Electrocentrale Deva és a bank között 2002. május 31-én, tehát Románia 2007. évi uniós csatlakozását megelőzően jött létre, ennélfogva az IBRD-hitel akkor sem volt jogszerűtlen, ha megállapítható, hogy állami támogatással járt. Ezért az állam kezesként teljesített kifizetései – noha azokra a csatlakozást követően került sor – meglévő támogatásnak tekintendők és így nem jogszerűtlenek, ez azonban nem érinti annak az állami támogatási szabályok szerinti minősítését, ha az állam a későbbiek során nem érvényesíti visszkereseti jogát a CE Hunedoarával szemben.

(109) A BCR-hitel, a BRD-hitel, valamint az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitel azonban az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül, és mivel azokat az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése megsértésével folyósították, jogszerűtlen állami támogatásnak minősülnek.

(110) A megmentési támogatáshoz nyújtott hitelt, amely ellen a Bizottság nem emelt kifogást a megmentési támogatásról szóló 2015. április 21-i határozatában, nem hajtották végre a bizottsági határozatot megelőzően, ezért a hitel nem tekinthető jogszerűtlen állami támogatásnak. Jogszerűtlen azonban a hosszabbítás annak mértéke, valamint a rendelkezésre álló hat hónapos időszakot lényegesen túllépő nemfizetés miatt.

4.3. **A támogatás összeegyeztethetősége és az értékelés jogalapja**

(111) A Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy a fentiekben ismertetett támogatási intézkedéseket a belső piaccal összeegyeztethetőnek lehet-e tekinteni. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a tagállamnak kell megjelölnie azokat a lehetséges okokat, amelyek alátámasztják a támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét, és a tagállamnak kell igazolnia, hogy az összeegyeztethetőség feltételei fennállnak. ([33]) Eltekintve a megmentési támogatáshoz nyújtott hitel eredeti nyújtásától és a 2015. április 21-i bizottsági határozatot követő hat hónapon túli meghosszabbításától, valamint az IBRD-hiteltől, amely a Románia uniós csatlakozását megelőző hitelnyújtás miatt nem volt bejelentendő, Románia nem jelentette be az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitelt, a BCR-hitelt és a BRD-hitelt, továbbá olyan lehetséges okokat sem jelölt meg, amelyek alátámasztanák a támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét.

(112) A rendelkezésre álló információk alapján, valamint az eljárás megindításáról szóló határozatban foglaltaknak megfelelően a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a vizsgált intézkedések összeegyeztethetősége kizárólag a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás alapján értékelhető. Az iránymutatás rögzíti azokat a szabályokat és feltételeket, amelyek alapján értékelhető a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti összeegyeztethetősége.

([30]) Lásd különösen a 730/79. sz., *Philip Morris* kontra *Bizottság* ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1980:209) 11. pontját, a C-53/00. sz., *Ferring* ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2001:627) 21. pontját, valamint a C-372/97. sz., *Olaszország* kontra *Bizottság* ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2004:234) 44. pontját.

([31]) A T-214/95. sz., *Het Vlaamse Gewest* kontra *Bizottság* ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:T:1998:77).

([32]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/72/EK irányelve (2009. július 13.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 55. o.).

([33]) Lásd a C-364/90. sz., *Olaszország* kontra *Bizottság* ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1993:157) 20. pontját.

4.3.1. *A megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás alkalmazhatósága*

(113) A megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás 137. és 138. pontja szerint „[m]inden olyan megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét, amelyet a Bizottság engedélye nélkül és ezáltal a[z EUMSZ] 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével nyújtottak, a Bizottság ezen iránymutatás alapján vizsgálja meg, amennyiben a támogatás egy részét, illetve egészét az iránymutatásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététele után nyújtották", továbbá „[a] Bizottság minden egyéb esetben a támogatás nyújtásának időpontjában alkalmazandó iránymutatás alapján folytatja le a vizsgálatot."

(114) A megmentési támogatáshoz nyújtott hitelt, valamint az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitelt a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás 2014. augusztus 1-jei hatálybalépése előtt nyújtották. A két hitel ezért az iránymutatás hatálya alá tartozik.

(115) Ezenkívül a BCR- és a BRD-hitelt az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével nem jelentették be a Bizottságnak. Ebből következik, hogy bár a két hitelt 2014. augusztus 1. előtt nyújtották, miután azokat egy nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére támogatást nyújtó közös művelet részeként összevontan kell értékelni, a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás hatálya a BCR- és a BRD-hitelre is kiterjed.

4.3.2. *A megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás alkalmazása*

(116) Megmentési és szerkezetátalakítási támogatás kizárólag az iránymutatás 20. pontjának meghatározása szerint nehéz helyzetben lévő vállalkozások javára nyújtható, amelyek az iránymutatás 16. pontja értelmében nem tartoznak az acél-, a szén- és a pénzügyi ágazatba. A megmentési támogatásról szóló határozatban megállapított módon a CE Hunedoara már 2015 áprilisában megfelelt a kollektív fizetésképtelenségi eljárás elindítására vonatkozó, a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás 20. pontjának c) alpontjában említett feltételeknek, 2016 januárjában pedig ténylegesen ilyen eljárás indult a vállalat ellen (lásd a fenti (22) preambulumbekezdést). A CE Hunedoara ezért az iránymutatás értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak tekinthető.

(117) A Bizottság először is megállapítja, hogy Románia nem nyújtott be bizonyítékokat arra vonatkozóan, hogy teljesültek a megmentési, illetve szerkezetátalakítási támogatás összeegyeztethetőségének az iránymutatásban meghatározott feltételei.

(118) A BCR-hitelt, a BRD-hitelt, valamint az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitelt a Bizottság az alábbiakban összevontan értékeli, mivel azokat nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak nyújtották beruházási vagy működési támogatás formájában, amely lehetővé tette a CE Hunedoara számára, hogy a pénzügyi piacokhoz való hozzáférés hiányában is fedezze a költségeit (lásd a (99) preambulumbekezdést). Ez alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy nem teljesültek a megmentési, illetve szerkezetátalakítási támogatás összeegyeztethetőségének az iránymutatásban meghatározott feltételei, mivel i. a 2015 októberében benyújtott és 2016 januárjában módosított szerkezetátalakítási terv eleve érvénytelen volt annyiban, hogy nem biztosította a CE Hunedoara további folyamatos támogatás nélküli hosszú távú életképességét, és nem is tartották be, ii. nem mutatható ki a CE Hunedoara saját hozzájárulása a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás 62–64. pontja szerint, továbbá iii. nem határozható meg versenytorzulást korlátozó intézkedés az iránymutatás 74–86. pontja szerint.

(119) A megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás 99–103. pontja konkrétan meghatározza az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokat nyújtó, nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtható támogatás feltételeit, ennek ellenére a Bizottság arra az álláspontra jut, hogy a vizsgált hitelek nem vehetők figyelembe, illetve nem értékelhetők az ilyen szolgáltatások nyújtásának az iránymutatás 100. pontjában említett kompenzációjaként. Először is nincs arra vonatkozó állítás, és nem is állapítható meg, hogy a CE Hunedoara olyan érvényes megbízási aktus alapján működött volna, amely igazolható különbséget mutat ki a Romániában működő többi villamosenergia-termelő termeléséhez képest. Az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata szerint ([34]) az érvényes megbízási aktus megléte elengedhetetlen feltétele annak, hogy az állami

([34]) A C-280/00. sz., *Altmark Trans GmbH és Regierungspräsidium Magdeburg* kontra *Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* ügy, [EBHT 2003., I-7747. o.].

támogatást általános gazdasági érdekű szolgáltatás kompenzációjának lehessen tekinteni. Másodszor: a szóban forgó hiteleket egyedi jelleggel, konkrét célra, nem pedig a szolgáltatásnyújtás meghatározható és igazolt többletköltségeire tekintettel nyújtották. Harmadszor: a hitelek összegét sem egyedileg, sem összesítve nem előzetesen meghatározott objektív, az általános gazdasági érdekű szolgáltatás meghatározott költségeire kalibrált paraméterek alapján, a Hunedoara összes bevételének és költségének figyelembevételével állapították meg. A Bizottság ezért a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás 100. és 101. pontja figyelembevételével úgy ítéli meg, hogy a szóban forgó hitelek sem az ÁGÉSZ-határozat ([35]), sem az ÁGÉSZ-keret ([36]) alapján nem tekinthetők érvényes kompenzációnak.

(120) Románia nem teljesítette továbbá az arra vonatkozó kötelezettségvállalását sem, hogy a CE Hunedoarán belül jogi szempontból különválasztja a szénbányákat és a villamosenergia-termelést, amelyre vonatkozóan a megmentési támogatás nyújtásakor vállalt kötelezettséget, és amely a saját beadványai szerint hat és kilenc hónap közötti időtartam alatt teljesíthető. Két szénbánya működési támogatásban részesül a bezárásához a szénbányáknak nyújtott második támogatásról szóló határozat alapján (lásd a fenti (12) preambulumbekezdést). Románia az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeiben azzal érvelt, hogy a szénbányászati és a villamosenergia-termelési tevékenység számlavezetése elkülönítetten történik, azonban az elkülönített számlavezetés önmagában nem zárja ki a szénbányászati tevékenység keresztfinanszírozását. Románia nem bizonyította a keresztfinanszírozás hiányát pl. arra vonatkozó bizonyíték bemutatásával, hogy az állami támogatás alkalmazása kizárólag a villamosenergia-termelő tevékenységet juttatja előnyhöz. A szükséges bizonyíték hiányában nem zárható ki, hogy az e határozatban vizsgált hitelek valamelyike közvetlenül vagy közvetetten előnyhöz juttatta a CE Hunedoara szénbányáit, megsértve ezzel a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás 16. pontját, amely kizárja a szénágazatot a megmentési és szerkezetátalakítási támogatás köréből.

(121) Végül figyelmet érdemel, hogy az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitelből származó bevétel továbbra is a CE Hunedoara rendelkezésére áll. A Deggendorf-elv ([37]) szerint a korábbi összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott, nem törlesztett hitelnek a másik három hitellel együttes felhalmozása miatt a CE Hunedoarának esetlegesen nyújtott szerkezetátalakítási támogatás a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás 94. pontja alapján nem tekinthető összeegyeztethetőnek a belső piaccal. Ezzel szemben a szóban forgó hitelek vissza nem fizetett részének megfelelő állami támogatás révén előnyben részesülő CE Hunedoara továbbra is versenytársainak hátrányt okozva működik.

(122) Következésképpen a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a CE Hunedoara javára kötött BCR- és BRD-hitel a megmentési támogatáshoz nyújtott hitel túlzott mértékű, szerkezetátalakítási hitelt eredményező meghosszabbításával, valamint az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitellel együttesen értékelve összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

(123) A megmentési támogatáshoz nyújtott hitelt illetően a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás 55. pontjának d) alpontjával összhangban Románia kötelezettséget vállalt arra, hogy a megmentési támogatásról szóló határozat keltétől vagy az első részlet folyósításától számított hat hónapon belül (a megmentési támogatásról szóló határozat (54) preambulumbekezdése) a hitel törlesztését alátámasztó bizonyítékot, vagy érvényes szerkezetátalakítási tervet, vagy olyan megalapozott felszámolási tervet nyújt be, amely rögzíti a CE Hunedoara észszerű időn belüli és további támogatás nélküli felszámolásához vezető lépéseket. Románia nem teljesítette ezt a kötelezettségvállalást, mivel i. a megmentési hitelt nem fizették vissza teljes egészében, valamint ii. Romániát arról tájékoztatták, hogy a 2015 októberében benyújtott és 2016 januárjában módosított szerkezetátalakítási terv nem biztosítja, hogy a CE Hunedoara további folyamatos támogatás nélkül hosszú távon életképessé válhat.

(124) A fentieken túl a Bizottság megállapítja, hogy a CE Hunedoara felszámolására vonatkozóan Románia által 2017 májusában (a megmentési támogatásról szóló határozatban jóváhagyott megmentési támogatás nyújtásától számított hat hónapos, 2015. októberi határidőt követően másfél évvel) közölt legalább hároméves időtartam meglehetősen hosszúnak tűnik.

(125) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a megmentési támogatáshoz nyújtott hitel meghosszabbítása összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

([35]) A Bizottság 2012/21/EU határozata (2011. december 20.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról (HL L 7., 2012.1.11., 3. o.).

([36]) A Bizottság közleménye – A közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásról szóló európai uniós keretszabály (2011), HL C 8., 2012.1.11., 15. o.).

([37]) A T-244/93. sz. és a T-486/93. sz., *TWD Deggendorf* kontra *Bizottság* ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:T:1995:160) 56. pontja.

5. **VISSZAFIZETTETÉS**

(126) Az EUMSZ és a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bizottság – amennyiben meggyőződött arról, hogy a támogatás összeegyeztethetetlen a belső piaccal – jogosult annak eldöntésére, hogy az érintett államnak meg kell-e szüntetnie vagy módosítania kell-e a támogatást. ([38]) Szintén a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata azt mutatja, hogy a Bizottság által a belső piaccal összeegyeztethetetlennek tekintett támogatások esetében a támogatás eltörlése vonatkozásában a tagállamra kirótt kötelezettség célja a korábbi helyzet visszaállítása. ([39])

(127) A Bíróság e tekintetben kimondta, hogy ez a célkitűzés akkor valósul meg, ha a kedvezményezett visszafizette a jogellenes támogatásként kapott összegeket, elveszítve így azt az előnyt, amelyet versenytársaival szemben élvezett a piacon, és visszaállt a támogatás juttatása előtti helyzet ([40]).

(128) Erre vonatkozóan az (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet ([41]) 16. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „[a] mennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére […]”.

(129) Ezért mivel i. a BCR-hitelt, ii. a BRD-hitelt, iii. az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitelt, valamint iv. a megmentési támogatáshoz nyújtott hitelt – amely amiatt vált jogellenessé, hogy az odaítélését és/vagy folyósítását követő hat hónapon belül nem fizették vissza – az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdését megsértve hajtották végre, azokat jogellenes és összeegyeztethetetlen támogatásnak kell tekinteni, és vissza kell fizettetni az odaítélésük előtti piaci helyzet visszaállítása érdekében. A visszafizettetés arra az időszakra vonatkozik, amikor a kedvezményezett előnyben részesült, azaz arra az időtartamra, amely a támogatásnak a hitelek tőkerésze formájában a kedvezményezett részére történő jogellenes rendelkezésre bocsátásával veszi kezdetét és a támogatás tényleges visszafizetésével fejeződik be; a visszafizettetendő összegek tartalmazzák a tényleges visszafizetés időpontjáig esedékes kamatokat is. A visszafizettetési kamat elkülönül a CE Hunedoara állammal szemben fennálló hiteleivel összefüggő ügyleti és késedelmi kamattól, valamint egyéb összegektől.

(130) Az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a kedvezményezett fizetésképtelensége, valamint az, hogy nem képes a támogatás visszafizetésére, nem minősül olyan érvényes indoknak, amelyre tekintettel a kedvezményezett mentesülhet a támogatás visszafizetésére vonatkozó kötelezettsége alól ([42]). Ilyenkor a támogatás folyósítása előtti helyzet visszaállítása és a versenytorzulás megszüntetése főszabály szerint a támogatás visszafizettetésére vonatkozó követelésnek a hitelezői követelések jegyzékébe bírósági felszámolási eljárás keretében történő felvételével érhető el. Amennyiben a tagállam nem képes visszatéríttetni a támogatás teljes összegét, a kötelezettség bejegyzése révén csak akkor teljesülhet a visszatéríttetési kötelezettség, ha a fizetésképtelenségi eljárás a jogszerűtlen támogatásban részesült vállalkozás felszámolásához, vagyis tevékenységei végleges megszüntetéséhez vezet ([43]). A CE Hunedoara felszámolását a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás, valamint a megmentési támogatásról szóló határozat is előírja abban az esetben, ha a megmentési támogatást a jóváhagyását vagy folyósítását követő hat hónapon belül nem fizetik vissza ((20)- (21) és (52) preambulumbekezdés, és a d) pont).

(131) A Bizottság figyelembe veszi a Romániával a közelmúltban folytatott megbeszéléseket, amelyek során megállapítást nyert, hogy a CE Hunedoara felszámolása eredményeként a vállalat eszközei likvidálhatók és értékesíthetők annak érdekében, hogy teljesítse a kötelezettségeit, ideértve a Románia által az e határozat alapján előírt visszafizettetés végrehajtásából eredő kötelezettségeket is. Mindenesetre a román hatóságok megerősítették, hogy a nemzeti jog tartalmaz a folyamatos működést biztosító jogszabályi rendelkezéseket; ennek kapcsán a villamos energiáról és a földgázról szóló 2012. július 10-i 123. törvényt és különösen annak a védelemről és a biztonságról szóló fejezetét említették meg.

(132) A felszámolással összefüggésben, valamint figyelembe véve a folyamatos ellátás biztosítására vonatkozó jogszabályi kötelezettségét, Románia olyan intézkedések bevezetését tervezheti, amelyekkel elkerülhetők a villamos és hőenergia állátásában bekövetkező hirtelen zavarok abban a régióban, amelyben a CE Hunedoara működik és szolgáltatásokat nyújt. Elvárás azonban, hogy az ilyen intézkedések arányosak és észszerűek legyenek, továbbá időtartamuk és terjedelmük ne haladja meg a villamosenergia-termelő eszközök értékének fenntartásához feltétlenül szükséges mértéket. E határozat végrehajtása során a Bizottság előzetes tájékoztatást igényel, és lehetővé kell tenni a számára, hogy ellenőrizhesse az említett feltételek teljesülését. Következésképpen a határozat általánosságban nem akadályozza a megfelelő intézkedéseket, valamint a villamosenergia-termelő eszközök átadásának eljárását.

([38]) Lásd a C-70/72. sz., *Bizottság* kontra *Németország* ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1973:87) 13. pontját.

([39]) Lásd a C-278/92. sz., C-279/92. sz. és C-280/92. sz., *Spanyolország* kontra *Bizottság* egyesített ügyekben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1994:325) 75. pontját.

([40]) Lásd a C-75/97. sz., *Belgium* kontra *Bizottság* ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1999:311) 64. és 65. pontját.

([41]) A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).

([42]) A Bíróság C-277/00. sz., *Németország* kontra *Bizottság* ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2004:238) 85. pontja. A Bíróság C-52/84. sz., *Bizottság* kontra *Belgium* ügyben 1986. január 15-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1986:3) 14. pontja; A Bíróság C-142/87. sz., *Belgium* kontra *Bizottság* ügyben 1990. március 21-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1990:125) 60–62. pontja.

([43]) A Bíróság C-610/10. sz. *Bizottság* kontra *Spanyolország* ügyben 2012. december 11-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2012:781) 104. pontja.

(133) Ezenkívül Romániának a 2018. július 31-én tartott videokonferencián (lásd a fenti (3) preambulumbekezdést) is említett szándéka, hogy megfelelő intézkedéssel előmozdítsa a CE Hunedoara villamosenergia-termelő eszközeinek egy újonnan létrehozandó vállalat („NewCo") részére történő átruházására irányuló eljárást. Ezt sürgősségi kormányrendelet formájában tervezi végrehajtani, amelynek révén három lépésben kerülne sor a bányáktól különválasztott villamosenergia-termelő eszközök fizetés helyetti átengedés jogcímén történő átruházása. A Romániával közösen elfogadott jegyzőkönyv szerint az eljárás lépései a következők lennének:

i. az első lépésben kötelező értékelési jelentésben határoznák meg a – jelenleg a Pénzügyminisztérium által biztosítékként felajánlott – villamosenergia-termelő eszközök értékét, valamint a CE Hunedoara fennálló tartozásának összegét;

ii. a második lépésben a biztosítékként felajánlott eszközöket átruháznák a Pénzügyminisztériumra, majd az Energiaügyi Minisztériumra;

iii. a harmadik lépésben a biztosítékként felajánlott eszközöket átruháznák egy új vállalatra, amely ezt követően általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtására kapna megbízást.

(134) Ez a határozat nem akadályozza az eszközöknek a tervezett sürgősségi kormányrendelet útján történő átruházását, amennyiben a tervezett átruházást a román hatóságok a jogszabályi előírások, ezen belül pedig különösen az eszközök megfelelő értékelésére vonatkozó előírások betartásával hajtják végre.

6. **KÖVETKEZTETÉS**

(135) A Bizottság ennek megfelelően arra a következtetésre jut, hogy Románia jogellenes állami támogatást nyújtott a CE Hunedoara részére, amely összeegyeztethetetlen a belső piaccal, ezért vissza kell fizettetni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank (IBRD) által a román állam kezességvállalásával, jogutódként a CE Hunedoara javára nyújtott hitelt (IBRD-hitel) nem jogszerűtlenül, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével nyújtották.

2. cikk

A CE Hunedoara javára nyújtott, alábbiakban felsorolt hitelek azok a)–d) pontban meghatározott összegében állami támogatásnak minősülnek, amelyet Románia az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével jogellenesen nyújtott (illetve a d) pont esetében nem fizettetett vissza), és amely összeegyeztethetetlen a belső piaccal:

a) a Pénzügyminisztérium által a Román Kereskedelmi Banknál (BCR) kötött, majd alárendelt kölcsönszerződés keretében a CE Hunedoara rendelkezésére bocsátott hitel (BCR-hitel) – 83 485 450 RON;

b) a Pénzügyminisztérium által a Román Fejlesztési Banknál (BRD) kötött, majd alárendelt kölcsönszerződés keretében a CE Hunedoara rendelkezésére bocsátott hitel (BRD-hitel) – 68 371 170 RON;

c) az összeegyeztethetetlen támogatás az arról szóló határozatban előírt visszafizetéséhez nyújtott hitel (az összeegyeztethetetlen támogatás visszafizetéséhez nyújtott hitel) – 34 785 015 RON;

d) a megmentési támogatásról szóló határozat alapján nyújtott támogatásnak és kamatának megfelelő hitel (a megmentési támogatáshoz nyújtott hitel) – a ténylegesen folyósított és a folyósítást követő hat hónapon belül nem törlesztett 98 476 900 RON összeg.

3. cikk

(1) Románia visszafizetteti a kedvezményezettel a 2. cikkben említett összeegyeztethetetlen támogatást.

(2) A visszafizettetendő összeg megegyezik a kedvezményezett részére ténylegesen folyósított és általa a román államnak vissza nem fizetett összeggel; ezt az összeget a kedvezményezett rendelkezésére bocsátásának időpontjától a visszafizettetés tényleges időpontjáig tartó időszakra vonatkozóan kamat terheli.

(3) A kamatokat összevontan, a 794/2004/EK bizottsági rendelet V. fejezete szerint kell kiszámítani ([44]).

(4) Románia e határozat elfogadásának napjától kezdődő hatállyal megszünteti a 2. cikkben említett támogatás valamennyi függőben lévő kifizetését.

4. cikk

(1) A 2. cikkben említett támogatás visszafizettetése haladéktalanul és ténylegesen történik anélkül, hogy sértené azokat az indokolt intézkedéseket, amelyekkel Románia biztosítani kívánja a villamos- és hőenergia-ellátáshoz szükséges villamosenergia-termelő eszközök folyamatos működését. Ennek feltétele, hogy az intézkedések arányosak és észszerűek legyenek, továbbá időtartamuk és terjedelmük ne haladja meg a villamosenergia-termelő eszközök értékének fenntartásához feltétlenül szükséges mértéket.

(2) Románia biztosítja e határozatnak az arról szóló értesítéstől számított négy hónapon belüli végrehajtását.

5. cikk

(1) E határozat közlésétől számított két hónapon belül Románia benyújtja a következő információkat a Bizottságnak:

a) a kedvezményezettel visszafizettetendő teljes összeg (tőke és visszafizettetési kamatok);

b) az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott és tervezett intézkedések részletes bemutatása;

c) a villamosenergia-termelő eszközök működésének fenntartása érdekében már meghozott és tervezett intézkedések részletes bemutatása;

d) az azt igazoló dokumentumok, hogy a kedvezményezettet felszólították a támogatás visszafizetésére.

(2) Románia folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtása érdekében tett nemzeti intézkedésekről, amíg a 2. cikkben említett támogatás visszafizetése be nem fejeződött. A Bizottság kérésére haladéktalanul tájékoztatást nyújt be az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekről. Részletes tájékoztatást ad továbbá a kedvezményezett által már visszatérített támogatási összegről és visszafizettetési kamatról.

6. cikk

Ennek a határozatnak Románia a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2018. november 8-án.

a Bizottság részéről
Margrethe VESTAGER
a Bizottság tagja

([44]) A Bizottság 2004. április 21-i 794/2004/EK rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).